

26. august 2014

EM 2014/103

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu matumuuna Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut imaattoq saqqummiuppara:

Utoqqalinersiaqartut qanigisaannik toqusoqartillugu Kalaallit Nunaanni ilisiartornissamut ukiumut ataasiarlutik pisortanit akiliunneqartalernissaat isumageqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Nikolaj Jeremiassen, Siumut)

Tunngavilersuut:

Utoqqaat nunarput sullisereerlugu utoqqalinersiaannarnik isumalluuteqalernerminni qaningisaminnik illoqarfimmi allami toqusoqartillugu ilisiartornissamut amerlanerpaartaatigut akissaaruttarnerat eqqarsaatigalugu, siunnersuutigaara utoqqalinersiaqartut ukiumut ataasiarlutik illoqarfimmut allamut ilisiartornissamut pisortanit akiliunneqartarnissamik periarfissaqalernissaat.

Uagut kalaallit pingaartittuarterparput ilaqutariittut qanilaassuseq, qangarsuaaniillu aamma ileqquuvoq utoqqaat meeqqaminnut, ernuttaminnut ilaquttaminnullu attuumalluinnartarnerat.

Utoqqalinersiallit inuuniarnikkut atugaat oqitsuinnaaneq ajorput aamma ulluinnarni pisariaqartitat akitsoraluttuinnarneri eqqarsaatigalugit, taamaattumik utoqqalinersiallit qanigisanik qimaguttoqartillugu periarfissinneqartariaqarput, ilaqutariittut pingaarutilimmik inissisimanerat aamma eqqarsaatigalugu. Utoqqalinersiallit ilaqutaariinni katersuuffiusarneri siunnersuutimut tunngaviliisuulluinnarpoq.

Pisortat ikiorsiisarnerat pillugu inatsimmi § 20-imi ima oqaasertaqartumik aalajangersagaqareenera matumuuna ilaliunneqassaaq:

”Imm. 3. Kommunalbestyrelsi aamma pisortanit ikiorsiisinnaavoq ilaqqat qanigisat napparsimaneranni aamma/imaluunniit toquneranni ilisaanerannilu angalanissamut aningaasartuutitut. Kommunalbestyrelsimit piumasarineqarpat nakorsamit uppersaammik tunniussisoqassasoq, uppersaammik piniarnermut aningaasartuutit kommunalbestyrelsip akilissavai.”

Peqqussummi § 4, imm. 2 naapertorlugu pisortat ikiorsiissutaanni tamani, pisariaqartitap tapiissutinit allanit akilerneqarsinnaannginnera piumasaqaataasarpoq. Allatut oqaatigalugu, pisortat

ikiorsiissutaat pisariaqartitanut allatut iliorluni matussusiisinaanermut taarsiullugu tunniunneqartarpoq. Taamaalilluni nammineq aningaasartuutitut matussusiinissamut periarfissiisumik allanik isertitaqaraanni, pisortat ikiorsiisinaanerat ajornartarpoq.

Taamaalilluni utoqqalinersiaqartut akissaatikinnerusut qanigisaminnik toqusoorminnut atatillugu ilisiartorlutik angalanerisa kommunalbestyrelsemut qinnuteqarnikkut akiliunneqarsinaanerat periarfissaareerpoq.

Periarfissap taassuma utoqqalillutik pensionisiallit aningasaatillit aamma periarfissaqalersinnissaat, taamaalillunilu utoqqalillutik pensionisiaqartut tamarmik, tassa 65-it sinnerlugit ukiullit tamarmik pisinnaatitaaffeqalernissaat, siunnersuutip uuma nutaartaraa.

Ilaquttatut qanigisatut matumani angajoqqaat, katissimasatut aapparisaq, taakkulu assigisaat, meeqqat qatanngutillu pineqarput, taamaattoq aapparisaq katissimasap ilaqtallu taakkununga naligiissinneqartut periarfissaqartinneqanngillat.

Angalariaatsip akikinnerpaap atorneqarneratigit taamaallaat angalanermut aningaasartuutitut tapiisoqarsinnaassaaq. Ilisiartornermut tunngatillugu unnuinermut, nerisanut, sulinermik isertitassaraluanit annaasanut, ullormusianut allanullu ikiorsiissuteqartoqartassanngilaq, taamaallaalli ilisiartornermut atatillugu angalanermi unnuinermut ikiorsiisoqartassalluni.

Siunnersuutip aningaasatigit allaffissornikkullu pisortanut kinguneqaatissai

Utoqqalinersiaqartut qaningisaannik toqusoqartillugu ukiumut ataasiarlutik pisortanut akiliunneqarsinaanermik periarfissaqalernissaat siunertaralugu inatsisitigit suliaqarneq Namminersorlutik Oqartussanut allaffissornikkut aningaasartuutaanissaa naatsorsuutigineqarpoq. Inatsisimik allanngortitsineq AC-tut atorfillip ukiup affaanik sulineranik naleqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, aningaasanngorlugi 250.000 kr.-nik naleqassanngatinnearluni.

Aningaasat taakku atugasiissutitut aningaasaliissutaareersut iluanni isumagineqassapput, tamatumalu suliat suliarineqarneranni piffissap sivisunerulernera imaluunniit inatsisitigit suliniutit allat kinguartinneqarnerinik kinguneqassaaq.

Siunnersuut soorunami pisinnaatitaaffittut isumaginninnikkut inatsisinut attuumassuteqartunut, pisortat ikiorsiissuteqartarnerat pillugu inatsit matumani ilimanarneruvoq ilanngunneqassasoq. Siunnersuutip piviusunngortinneqarneranut atatillugu aningaasartuutissatut ilimagineqartut ima isikkoqarput:

- Nunatsinni ukiumut 450-it missaat toqusarput.
- Toqusunut ataasiakkaanut tamanut pensionisiallit marluk akiliunneqarlutik angalasinnaatinneqarnissaat tunngavissaatinneqarpoq.
- Angalanermut ataatsimut angalaneq agguaqatigiisillugu 10.000 kr.-nik naleqartussatut inissinneqarpoq.

Taamaalilluni ukiumut ataatsimut aningaasartuutaasussat 9 mio. kr.-inut annertussusilerneqarput. Ukiuni aggersuni utoqqalillutik pensionisiaqalersut amerliartorerisa nassatarisaannik aningaasartuutit qaffakkiartornissaat ilimagineqarsinnaavoq.

Aaqqissuussinerup kommuninit aqunneqarnissaa ilimagineqarsinnaammat, KANUKOKA aningaasartuutaasussatut taaneqareersumut annertussusilimmik ukiumut ataatsimoortumik kommuninut tapiissutit qaffanneqarnissaannik piumasaqassasoq ilamagineqassaaq.

Taamattaarlu aaqqissuussinerup allaffissornikkut aqunneqarneranut atatillugu aningaasartuutunik kommunit aamma matussusiissapput. Taakkulu annertussusaat naatsorsorneqartariaqassaaq, tamannalu Naalakkersuisut KANUKOKA-llu akornanni ataatsimoortumik tapiissutunik isumaqatiginninniarnanni pisinnaassaaq.

Siunnersuutip namminersorlutik inuussutissarsiortunut allaffissornikkut aningaasatigullu kinguneqaatissai

Angalatitseqatigiiffiit soorlu Air Greenland, Arctic Umiaq Linelu billet-inik tunisaqarnerulissapput, tamassumalu nassatarisaannik amerlanernik kaaviiartitaqalissallutik, taakkualu assigissavaat kommunit ataatsimoorlutik ukiumut ilisiartornernut billet-inut aningaasartuutissaat.

Siunnersuutip innuttaasunut allaffissornikkut aningaasatigullu kinguneqaatissai

Siunnersuutip kingunerissavaa utoqqalinersiaqartut, siusinnerusukkut akissaqartinngikkaluakkaminnut angalanernut aningaasartuutigisartagaat eqqarsaatigalugit, aningaasaqarnikkut artukkerneqartarunnaarnissaat.